

Hydrostatdrift lyft för produktiviteten

Med Pålgård & Söners övertagande av all hantering vid Kopparfors Sågverk har ny truckteknik reducerat både lastningstider, bränsleförbrukning och utsläpp. Samt antalet erforderliga truckar.

TEXT & FOTO Paul E Brank

T

ill årsskiftet 2008/2009 lägger Stora Enso ned sin pappersmassafabrik i kustsamhället Norrsundet, 40 kilometer norr om Gävle. För de 325 anställda vid Norrsundets Bruk innebär det en

omställning till helt nya arbetsuppgifter eller någon form av pensionslösning. Av den totala arbetsstyrkan uppskattas närmare 80 procent finna nya jobb, framletade i samarbete mellan arbetsgivaren, de fackliga organisationerna och Gävle kommun. Triumviratet arbetar strävsamt på att

skapa goda förutsättningar för andra företag att etablera sig i massafabrikens snart tomma lokaler. Lokala föreningar drar sitt strå till stacken genom att höja den havsnära bruksortens attraktionskraft med olika positiva åtgärder och insatser. Men för Kopparfors Sågverk, som ligger

innanför grindarna på det stora fabriksområdet i Norrsundet och granne med massafabriken, fortsätter verksamheten oförtrutet vidare precis som tidigare. Här har man inga problem med avsättningen för sina produkter. Plastemballerade virkespaket lastas ut i en jämn takt till såväl löslastande styckegodsartygs lastrum fvb till europeiska kontinentala närmarknader, som stuffade i ISO-containrar fvb till översjömarknader i järnan Östern och Mellanöstern.

FÖR DE LÖSLASTADE virkespaketen används kajgående mobilkran av fabrikat Sennebogen, modell 870 med automatik för assistansfri slinghantering, medan ISO-containrarna stuffas automatiskt med hjälp av finländska Konepaja Antti Ranta Oys hydrauliska containerlastare Lipe från trailerfabriken i Ylämylly i östra Finland. Containrarna forslas med fjärrekipage till hamnar med djupgående nog för containerfartyg, medan löslastade virkespaket dras med trailerkipage till kunder på kontinenten, främst Danmark och Tyskland.

Sedan två år tillbaka är sågverkets otaliga materialhantering utlagd på entreprenad på familjeföretaget Pålgård & Söner, alltifrån inmatning av timmer i timmerintaget till transport av strölagda virkespaket till kammartorkarna och vandringsstorkarna, därifrån till mellanlagring och slutligen till uppställning för utlastning till utskippning från den egna hamnen, alternativt till landsvägsdragning med fjärrekipage.

– Vi är ett familjeföretag i tredje generationen och vår företagsgrupp arbetar inom entreprenadområdena hamnverksamhet, transporter, skogsterminaler och försäljning, beskriver bröderna Mikael och Jarl Pålgård gruppens verksamhet, i vilken ingår företagen Pålgårds Åkeri AB (PÅ), ScanBalt Crane AB (SBC) och Pålgård & Söner Kran AB (PK).

Det är således med mångårigt gedigen erfarenhet man tar sig an lastnings- och lossningstjänster, tunga transporter, specialtransporter, lagerhantering av papper och retur-

TIDSBESPARING. – Tidigare tog det 16 timmar att lasta en båt, nu går det på 10 – 12 timmar, konstaterar Håkan Jacobsson, Pålgård & Söner Kran AB (till höger). Till vänster Ulf Nordlöf, Linde Material Handling Region Öst.

papper, försäljning av materialhanteringsmaskiner och tillverkning av tillhörande kringutrustning. Kunderna finns inom skogs- och massaindustrin, hamnar och återvinningscentraler i Sverige, Finland, Estland, Lettland, Litauen och Ryssland.

VERKSAMMA PÅ 30 platser med 100 maskiner och 240 medarbetare systerföretaget Pålgård & Söner 25 medarbetare i tvåskift vid sågverket vid Norrsundets Bruk, under ledning av Håkan Jacobsson, platsansvarig för hela truckentreprenaden vid sågen. Till sin hjälp har man nyanskaffat fem Linde hydrostatdrivna motviktstruckar av den nya modellfamiljen 359: Tre med 12 tons lyftkapacitet, en med 14 tons och en med 16 tons lyftkapacitet.

När Pålgård & Söner tog över för tre år sedan, förfogade sågverket över ett stort antal motviktstruckar av ett svenskt fabrikan. Men hydrostatdriftens smidighet vid intensiv pendelkörning vid exempelvis fram- >>>

Rallyförare måste lita på fästet hela tiden...

Gör du?

Med SLIREJ sandspridare ökar din och andras säkerhet på halt väglag!

Djurås Verkstad
Djurås industri område, 780 41 GAGNEF
Tel 0241-100 42, fax 0241-518 35
info@djurasverkstad.com | www.slirej.se

DJURÅS VERKSTAD

RALLYSPONSORER

AMALIE

MOSKÖGEN

HINE

PROFIT

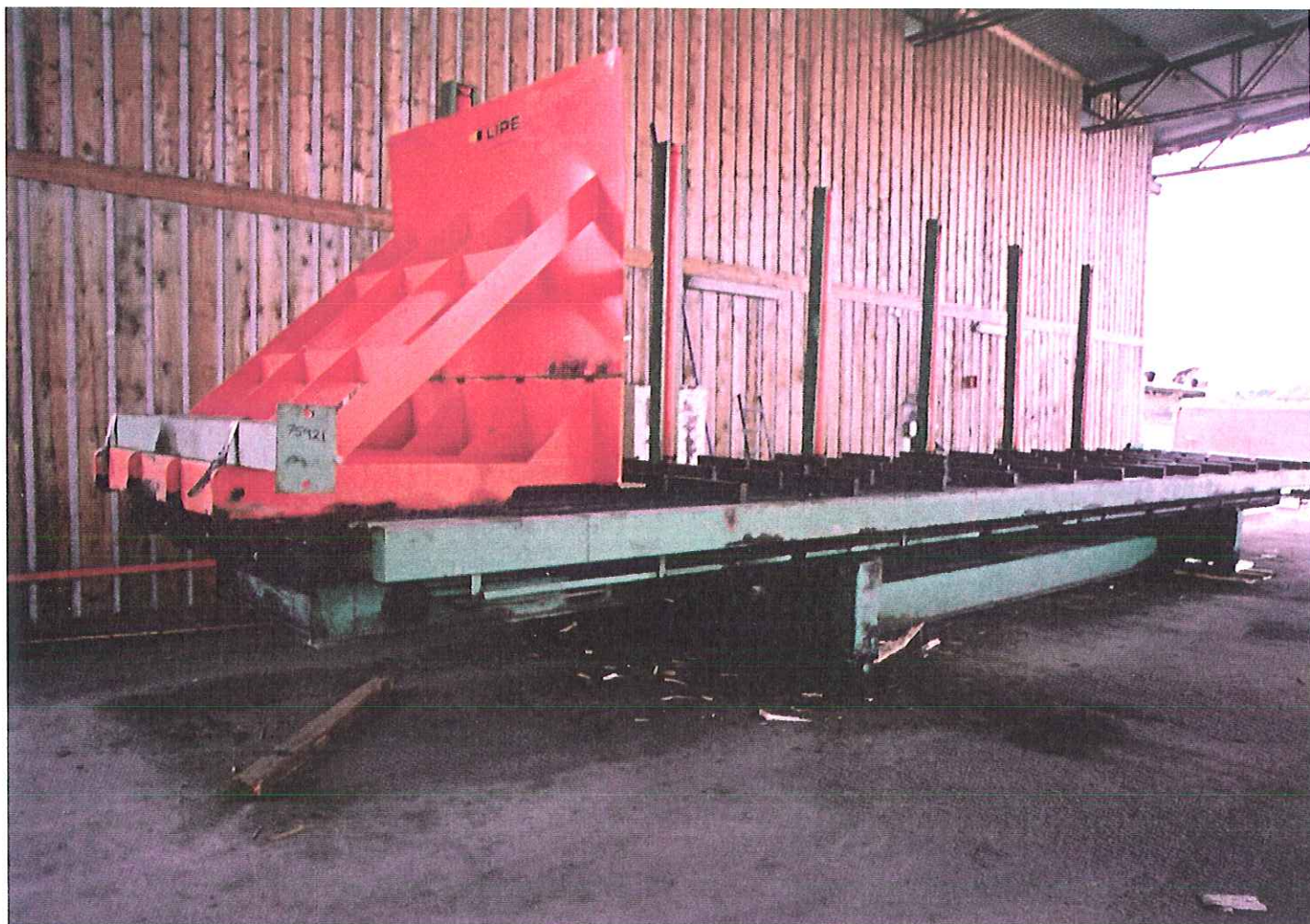
Modern Betong

PROFIT

YOKOHAMA

PALFINGER

SIT-RIGHT

matning till utlastning, i kombination med en effektivare kran, har ökat produktiviteten med ca 30 procent vid lastning av fartygen. Av de gamla truckarna finns nu bara två kvar, varav den ena ägs av sågverket. Håkan Jacobsson:

– Tidigare tog det 16 timmar, två hela arbetsdagar, att lasta en båt. Nu går det på 10 – 12 timmar, beroende på lastens sammansättning. 250 – 300 kubik i timmen kommer vi upp i. Det innebär en besparing om 40 000 kronor per båt. Vilket ska multipliceras med 30 – 40 båtlaster, det antal fartyg vi fyller med virkespaket årligen.

MED 110 ANSTÄLLDA producerar Kopparfors Sågverk så mycket som 280 000 – 300 000 kubikmeter sågade och hyvlade trävaror, i första hand till snickeri- och byggnadsbranschen inom landet samt för export. Sågverket ingår i Stora Enso Timbers Nordic Production Group. Totalt producerar Stora Enso Timber 7,7 miljoner kubikmeter virke, varav 3,4 miljoner kubikmeter är förädlade (hyvlade) produkter. Årsomsättningen ligger på 1,7 miljarder euro.

De största fartygen som angör sågver-

kets egen L-formade kaj lastar runt 5 000 kubikmeter, vilket ska jämföras med exempelvis 20 000 kubikmeter i genomsnitt för de virkesbåtar som lägger till i Norrköpings hamn, en av landets stora utskippningshamnar för sågade trävaror. Men till Norrsundet tar man in grundgående fartyg som klarar att segla på destinationer med stora tidvattenskillnader och därför inte får lasta så värst mycket mer för att klara begränsade djupgåenden vid ebb.

– Hydrostatdriftens högre energieffektivitet jämfört med konventionell kraftöverföring via växellåda, koppling, differential och mekaniska bromsar innebär mindre effektförluster, vilket gör det möjligt att använda en dieselmotor med mindre slagvolym och därmed lägre bränsleförbrukning för samma utförda arbetsprestation, förtydligar Ulf Nordlöf, ansvarig för Försäljning vid Linde Material Handlings Region Öst i Gävle.

Med den mindre motorns betydligt lägre bränsleförbrukning kan det skilja på uppemot en liter dieselolja/timme, vilket blir 3 000 – 4 000 liter mindre förbrukning per år för de Linde-truckar som arbetar vid Kopparfors Sågverk. När hydrauloljan gör jobbet vid kraftöverföring och in-

FULLT LASS. För containerstuffning finns Antti Rantas Liipe vars medbringarförsedda fyrsträngade kedjetransportör fyller hela "burken" med virkespaket i ett enda moment.

bromsning, blir det också väsentligt för slitageutsatta delar att byta vid de inplanerade underhållstillfällena. Färre rörliga delar behöver bytas pga slitage, vilket reducerar underhållskostnaderna.

MED TANKE PÅ de höga lastvikternas namiska påfrestningar på drivlinan i konventionellt byggda truckar, är hydrostatdriftens introduktion en välkommen veckling inom sågverkshanteringen utveckling som inleddes med tunga truckfamiljen H100 – H180 inom kapacitetervallet 10 – 18 ton, premiärvisad i Finland hösten 2005 (se TiD Nr 17/05 dan 18). Jämfört med sina föregångare kan de hydrostatdrivna modellerna i sig betydligt mera kompakta, till gagn för den ekonomiska utnyttjandet av markytan genom mindre gångbreddsbehov och för rängering.

Förarhyttens långt framskjutna plattform i kombination med välvd panoramasiktfrontruta ger god överblick över felarmarnas spetsar för säker lasttagning. Truckarna är utrustade med hydrauliska skiv- och smidda gafflar, så kallade knivgafflar, som är tunnare och bredare än vanliga gafflar. ■